

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 .
 Helyben hasznos hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 .
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnepek utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kérésre visszadárja vagy megőrsésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 28.

A német kereskedelmi szerződés.

(K. Ö.) Többször mutattunk rá, hogy Németország a kereskedelmi szerződés ügyében Magyarország ellen Ausztriát támogatja. Azzal azután maga sem törődik, hogy ez a protektorátus politikai megbízhatósága rovására esik.

Azelőtt, még nem is olyan régen, Németország azt hangoztatta, hogy csak olyan kereskedelmi szerződést fogad el, melyet Magyarország is alkotmányos uton elfogad. A világ nagyot nézett erre az alkotmányos érületre és törvénytiszteletre. Pedig az egész csak humbug, politikai fogás volt. Szemeink elé állították az esetleges kereskedelempolitikai komplikációkat, melyek a szerződés el nem fogadásával az ország közgazdaságára háramlik és azt hitték ennek behatása alatt sietünk majd az alkotmányos életet helyreállítani, ha mindjárt nemzeti és gazdasági követeléseink árán is.

A cselvetés természetesen nem sikerült és más fegyverhez kellett nyulni. Most fordítva csinálják a dolgot. Azt mondják, Németország semmiképp sem törődik azzal, hogy a szerződéshez Magyarország alkotmányos uton hozzájárul-e, vagy sem, ez kizárólagosan a mi belügyünk, Németországnak ahhoz semmi köze. Németországnak csak ahhoz van köze, hogy a szerződés márczius elsején életbelépjen.

Ez pedig meg fog történni, mert az életbe léptetést Bécsből garantírozzák. Magyarországnak különben sincs valami nagy oka, úgy hirdeti azt a német sajtó, a szerződés megkötése elé akadályokat gördíteni, mert a szerződés tárgyilag Magyarországon ellenzésre nem talál.

Két szempontból kell Németországnak ezzel az állásfoglalásával leszámolnunk. Az első szempont a cél, mely Németországot erre a hivatalos állásfoglalásra készítette. Ha az országgyűlést márczius elsejéig el nem napolták volna, azt kellene hinnünk, hogy ez újabb presszió akar lenni a nemzeti követelések lemondására, de így csak azt látjuk benne, hogy a nemzetet hozzá akarják szoktatni a szerződés ilyenén való életbeléptetéséhez. Megvigasztalnak azzal, hogy a ratifikáláshoz majd csak találunk utat-módot.

Belenyugszik-e ebbe a nemzet, más kérdés, de annyi bizonyos, hogy a parlamentnek lesz még döntő szava a német kereskedelmi szerződés ügyében. Bármi képpen is alakuljanak a politikai viszonyok. Mert az is lehetséges, hogy a magyar törvényhozás utólagosan ratifikálja majd a szerződést. Ki lát a jövőbe? Ha egyetértünk, nem szenvedhetünk vereséget.

Egyelőre azonban úgy áll a dolog, hogy a német szerződést márczius elsején a magyar parlament hozzájárulása nélkül is életbe léptetik.

Az életbe léptetés módját körülbelül

így képzelik Márczius elsején a német birodalom a magyar-osztrák bevitelre az új szerződés vámtételeit alkalmazza. Erre következik a diplomáciai tiltakozás. Ez is azonban csak abban az esetben, ha a magyar miniszterelnök a törvényben biztosított jogait igénybeveszi. A diplomáciai elintézés hónapokat vesz igénybe. Németország ezalatt vigan kiveteli áruinkra a magas vámtételeket. Mi mit csinálhatunk ezalatt? Vagy alkalmazzuk az új vámtarifa javakat, magasabb vámtételeit és ebben az esetben hallgatagon elfogadjuk a szerződést, vagy az elvi tiltakozás álláspontjára helyezkedve, alkalmazzuk a régi vámtételeket és ebben az esetben óriási módon megkárosítjuk az országot. Tehát oly dilemmába kerülünk, mely az alkotmányos feltételek utólagos teljesítését is majdnem lehetlenné teszi. Még bonyolultabb a helyzet, hogy a szerződést nálunk okroj utján fogják életbe léptetni, hogy legalább kifelé dokumentálhassák azt, hogy valamely törvény életbe léptetéséhez szükséges feltételeknek eleget tettek. Az már azután ismét más kérdés, hogy a mi alkotmányunk okrojt nem ismer.

Ha ehhez még hozzávesszük, hogy az életbe léptetéssel mindenképpen utját vágják az önálló vámterületnek tíz éven belüli megvalósítását, kellőleg megvilágítottuk, hogy Németországnak ez a látszólagosan korrekt eljárása mily következményekkel lehet politikai és gazdasági életünkre.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Rózsélangok.

Írta: Rasid.

Mondják, hogy minden embernek van egy szenvedélye.

Egyik az ibolya színű füstkarikákban, másik az utazásban találja kedvét, gyönyörűségét, a harmadik csak akkor érzi igazán jól magát, ha egy mosolygó szempár pihen rajta; a negyediknek mindene a kártya.

S a századik, az Isten tudja mi után sóvárog, hiszen a hány ember, annyi természet, annyi szenvedély.

Nekem is van egy szenvedélyem.

Rajongok a természetért. A természetben imádom az Istent s az Istenért imádom a természetet.

Szeretem a pusztát s a pusztá szabad lakóit, áhitattal hallgatom a titokzatos erdő susogását és szeretem a csendes erdő hallgatag lakóit...

Órákig elbolyongok puskával vállamon az óriás fák lombjai alatt, ha ébred a természet éppen olyan szívesen, mintha ragyogó, fehér palásttal van bevonva, mindenség vagy ha mindenség vagy ha minden lépésemnél egy-egy száraz, hervadó falevelet dob lábam elé az őszi forgószél...

Néha, amint álmomból felriadok, megzörgeti a szél az ablakomat.

S én hangokat hallok a szél süvítésében.

Mintha a végtelen pusztá szólna hozzám!?

Úgy csábít, úgy vonz valami ellenállhatatlan erő.

Felöltözöm, vállamra akasztom a puskámat s megindulok a csillagos ég alatt egyedül, messze, messze, amerre a szemem lát. Bolyongok szóltanul, egyedül.

És mégis valami olyan csodás melegség járja át egész valómat, mintha nem is ezen a sivár földön barangolnék! Úgy érzem, mintha szárnyaim nőnének s berepülném a végtelen pusztát a ragyogó csillagoktól kezdve a valahol messze telcsillámló pásztortűzig.

S amint egyszer félig álomban, öntudatlanul haladtam a fellobogó pásztortűz felé, valami különös vágy szállotta meg szívemet.

— Minek mennél te vissza a tettető, hazugarczu emberek közé, mikor úgy szeretsz keblemen pihenni, mely neked nyugalmat, enyhülést, vigaszt és életet ad? Ne menj vissza, maradj itt örökké! Hiszen te úgy szeretsz, vonzódol hozzám, csodálod, bámulod kincseimet!... Ne menj vissza soha többet! Ott nem keresnek, elfelejtenek, s te itt a feledésben olyan boldog lész... oh ne menj el! Oh maradj itt! — susogta felém a pusztá, amint végigtutott rajta villám gyorsasággal egy lágy szellő.

Én hallgattam rá.

Mentem tovább mindig gyorsabban. Az a különös erő, hatalmas vonzalom mindig jobban urrá lett fölöttem.

Lábaim kopogásától, félénk nyul ugrot fe és eredt kétségbeesett futásnak.

Én még csak hozzá sem nyultam puskámhoz.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, viládeket, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

A másik szempont, mely a német nyilatkozatban helyesbítésre szorul, az a kijelentés, hogy a német magyar-osztrák szerződés tárgyilag Magyarországon ellenzésre nem talál. Röviden csak azt mondjuk: Jobb szerződés hiányában mi a szerződést elfogadhatónak tartjuk.

Elfogadhatósága azonban mindenben azon fordul meg, hogy a keleti államokkal mily irányu szerződéseket sikerül megkötünk.

A német kereskedelmi szerződés ügyétől még sok embernek fog megfájdulni a feje. Mindenesetre illenék, hogy azoknak fájna a fejök, akik a mostani válságos viszonyokért felelősek.

A zsidó-kuria.

A sok zsidó-kérdés Bécsben megszapordott egygyel. Ezuttal *Romanczuk* Gyula rutén képviselő, akit egy galicziai kerület küldött a Reichsratba, vetette fel a választói jogról szóló vitában. A képviselő ugyanis megkérdezte: nem kellene-e a zsidók tetszésére bizni, hogy *külön politikai nemzet* gyanánt tekintsék magukat? Néhány nappal később dr. Straucher Benno, Czernovitz képviselője rátért az indítványra, hogy a zsidónép több rétegében konstataható erős és jogos áramlattal számoljon. Szerinte a zsidóság politikai egyéniségnek kívánja magát tekintetni s a parlamentben saját képviseletre törekszik. A zsidók hívei az általános, egyenlő, titkos választói jognak, de ez a néptörzs attól fél, hogy a választói jog kialakulásánál a parlamentben képviselet nélkül marad s ezért akarja nemzetnek tekinteni magát. Utoljára dr. Wassilko Miklós bukovinai képviselő szólt a kérdéshez, aki szintén jelezte, hogy Galiciában és Bukovinában a zsidónép közt erős a vágy, hogy saját képviselete legyen.

Ezekre a nyilatkozatokra eddig a hivatalos körök nem reagáltak. Nyilván arra várnak, hogy a zsidóság milyen álláspontra helyezkedik a kérdésben, amely kétségtelenül összefügg a zionisztikus törekvésekkel. A mozgalom közép-pontja Galiciában és Bukovinában van.

A politikai válság.

Ugy látszik, a két ellenfél kiakarja egymást bőjtölni. Egyelőre semmi sem történik.

A bécsi telfogás még mindig nem akar józanodni. Pedig vannak már intő jelek: az új főispánok közül a tiszteltebb egyének kezdenek lemondani s a kormánynak hovatovább csak kétségbeesett, mindenre kapható existenciák fognak szolgálatába állani.

Bécs azonban még mindig nem lát. Nem veszik észre, hogy a hadsereg gyengül, a tekintély inog, a nagyhatalmi állás semmivé lett — de a nemzeti ellentállás egyre nő. Nem veszik észre, hogy ezt a nemzeti erőt ma még, lehet a dualizmus a nagyhatalmi állás erősítésére is felhasználni; csak egy őszinte szó kellene.

De éppen az nincs.

Kossuth cikke.

Lukács László, hir szerint, tegnap felkereste gróf Andrássy Gyulát, hogy vele is beszélgesse a békéről, amelynek szekere ugyancsak nehezen nyikorog előre. Hogy mennyi reménységgel tekinthetni a sikerére, arra jellemző nyilatkozatot tesz *Kossuth* Ferencz, aki egy tegnap reggel megjelent cikkében ezeket írja:

Hazánk sorsa felett tehát e tekintetben nincs okunk most aggódni, de igenis van okunk csodálkozni a királyunk elhatározásán, kinek előszeretete a hadsereg iránt ismeretes. Csodálkozunk, hogy *ő inkább az összes hadsereg 43 százalékának valóságos elzúllását elvárja, mintsem, hogy engedne a magyar nemzetnek, amely szívesen áldozna a hadseregére mindent, ha ez nemzetivé lehetne.*

Mivel pedig Kossuth tudvalevőleg tegnap hosszasan tanácskozott Lukács Lászlóval, aki kellőképpen informálva van a királynak a legujabb időben vallott telfogásáról is, nagyon is állanó az alap, amelyre a válság megoldását építeni akarják.

Érdekes különben, hogy a koalíció vezére cikkében konstatálja, hogy nagyon csodálatos hírek járnak arról a szerepről, melyet a kormány egy általános sztrájk előkészítésével állítólag játszik.

Békésmegeye nem enged.

Az alkotmányért vívott nehéz harcban előljár a jó példával Békésvármegye.

Tegnap közgyűlésén kimondotta a vármegye, hogy a megsemmisítő rendeletével szemben is fentartja december 14-iki határozatát, amelynek értelmében a kinevezett megyefőnöknek a főispáni lakást át nem adja tőle az esküt ki nem veszi, az ajtókat lezáratja s a tisztviselőket a megyefőnökkel való érintkezéstől eltiltja.

Krcsmarik megyefőnök decz. 30-ára hivta össze az installáló közgyűlést. A nép készülődik erre a napra s az előjelekből ítélve az installáció nem fog simán menni.

Békés-Gyula tegnap közgyűlésén a polgármester helyettesének dr. Bucskó Korjólant választották meg.

48-sok győzelme.

Mezőtelegről értesítenek bennünket, hogy a bíróválasztás a 48-asok fényes győzelmével végződött. *Bátori* iparost választották bírónak a szabadelvű jelölttel szemben. A választáson jelen volt *Farkasházy* Zsigmond képviselő is. A községben a 48-asok győzelme általános örömet és lelkesedést keltett.

Főispán fogadás Hontban.

Selmezbányáról jelentik, hogy Szabó Mihály főispán, akinek Selmezbányán nem adtak szállást, *Ujbányára* ment szállásra. Ujbányán betörték kocsjának ablakát, Hegybányán 3 torlasz állta útját, fák, kőrakás elhánytatván, 200 főiskolás ifju Kossuth nótája mellett vágatott moncsotban hajtatták. Az ifjak «gazember» kifejezéssel, «hazaáruló» szavakkal kísérték. Hegybányán, ezernyi tömeg csatlakozott az ifjakhoz. A tömeg a huszárság rohamának se engedett.

Ujbányán a főispán szállásának egyetlen ép ablaka sincs. Holnap lesz az installáció.

Csak mentem tovább tovább. Végre megérkeztem a lobogó rőzselánghoz.

Az ide-oda lobogó láng fényénél egy szilárd, ugyszólván durva vonásu napbarnított arcú férfit pillantottam meg. Egykedvűen ült ott a tűz mellett, térdén átfonta karjait s rövidszáru pipájából nagyokat szippantva szórakozottan bámult bele a tűzbe.

Csak mikor egész közel értem hozzá, akkor állott fel, megbillentette a kalapját és rámköszöntött egy csendes jó estét.

Alig néhány lépésnyire tőle nagy fekete tömeget vettem észre, az pedig nem volt más, mint egy farkas juh, mely összebujva aludta az igazak álmát.

A tűz mellett egy kis fekete kutya vetette rám morogva okos szemeit s csak akkor hallgatott el, mikor a gazdája rákiáltott:

— Píj te! Czoki te!

Ekkor aztán felkelt és elégtelenül elkullogott, lelökte magát a juhok mellett, mint ha csak azt mutatta volna nagy daczosan, hogy inkább otthagya kényelmes fekvőhelyét, de nem osztja meg egy idegennel.

A pusztá barnaarcú lakója barátságosan kínált meg helylyel a tűz mellett, miután elmondta neki, hogy vadászni voltam, rám esteledett s a sötétben nem találtam meg a hazavezető utat.

Helyeslőleg bölintott fejével kigondolt-mesémre, de egy szóval sem kérdezte: ki vagyok, hol lakom?

Egykedvűen szívta tovább pipáját, majd

kiverte tenyerébe aztán végig heveredett a pusztá földön s csakhamar szabályos, mély lélekzete bizonyította, hogy elaludt.

Én pedig követtem példáját, hanyat fektüdtem s ábrándozva tekintettem egy hirtelen eltűnt halvány csillag után, mely egy pillanattal hosszú, fényes csíkot hagyott maga után, aztán örökre eltűnt a sötétségben.

Lehunytam szememet, de az álom egyre került.

Egyszerre megrettenve ültem fel.

Tisztán kiejtett német szót hallottam. Német szót a pusztá kellő közepében egy alvó pásztor mellett!

De talán csak káprázat volt az egész?

Talán csak képelet és káprázat üzött velem enyelgő játékot?

Nem. Tisztán, világosan hallom kiejteni ugyanazon szavakat.

S aki ezeket mondja, seaki más, mint maga az édesen szunnyadó pásztor, a pusztá barnaarcú lakója.

Ő nyugodtan alszik tovább s nem is sejt, hogy valaki bámulva tekint reá és egyre azon tételődik, ki ez a térfi, aki belopta magát a pusztá kellő közepébe, micsoda bűn terheli lelkét, hogy egyedül él száműzve minden emberi társaságtól, templomtól, családtól? Mióta s meddig tart még ez a bujdosás?

Mindenre gondoltam, csak egyre nem. Hát ha ez az ember nem üldözött, hanem szökevény? Az elfogult társadalom szökevénye, ki a pompáért nem adja oda a szabadságot?

Ezt nem mertem róla föltenni.

Ekkora lelkiert nem képzeltem ebben a férfiban, Hála Istennek, csalatkoztam. S amint megfordult fejemben sok furcsa gondolat, azon vettem észre magamat, hogy kíváncsian figyelek ajka minden mozdulására és mohóan lesem el ajkáról a szót.

Összerezentem.

Ellopni titkát egy alvó embernek? Soha.

A következő pillanatban már ott voltam mellette és megráztam a karját.

Csodálkozva tekintett rám.

— Ön félrebeszél, bizonyosan rosszul fektüd.

Láthatólag megjijedt.

— Mit beszéltem?

— Semmi különöset, csak különösen németül!

Azt hittem felugrik és torkon ragad. Tévedtem. Nyugodtan mosolygott. Felült. Megigazitotta a kialvó félben levő paraszat, egy néhány száraz galyat lökött rá s én a fellobogó tüznél figyelmesen szemléltem egykedvű, nyugodt vonásait.

Beszélni kezdett.

* * *

Tíz éve már, hogy bolyongok a pusztán, tíz éve hogy elszakadtam az emberektől, a társadalomtól. Tíz éve, hogy igazán élek, boldog vagyok. Hosszu, nehéz küzdelmen ment keresztül az én lelkem, melyben csaknem megsemmi-

Az orosz forradalom.

Pétervár, decz. 28. Moszkvában nem javult a helyzet. A katonaság nem tudta a forradalmat egészen elnyomni. Számos asszony is résztvesz a harcokban. A vasuti forgalom szünetel, a telephivatalokban sem dolgoznak.

London, decz. 28. Moszkvában a forradalmárok száma napról-napra nő. Ha a csapatokat magukhoz vonhatják, akkor a kormány helyzete tarthatatlan lesz.

Berlin, decz. 28. A csár arra a táviratra, a melyet Vilmos császár küldött, így válaszolt:

Nagyon nehéz időket élünk át, de remélem, hogy ez a súlyos válság elfog mulni anélkül, hogy az országnak meggyógyíthatatlan sebeket okozna.

Berlin, decz. 28. Moszkvából jelentik: A forradalmi végrehajtó bizottság főhadiszállása a Népszínházban van, amelyeknek bejáróit hatalmas barikádokkal elsáncolták. Hir szerint több ezred átpártolt a fölkelőkhez, akik az ellenük harcoló tüzerektől 3 ágyut elvettek.

Odessza, decz. 28. Egész Haukansban, kiűtött a forradalom és a csapatok megtagadták az engedelmességet. Legközelebb Pétervárott is megkezdődik a fegyveres sztrájk.

Páris, decz. 28. A moszkvai hírekre Pétervárott is rohamosan terjed a forradalmi mozgalom. Barikádokat építenek s véres harc folyik a katonák és munkások között. Fölkelők bombát dobtak a katonák közzé.

Köln, decz. 28. Moszkvából jelentik tegnapi kelettel: Az utcák kivannak halva. A forradalmárok közül sokan kozáknak öltözve jelennek meg a gyűlésen s a csapatok nevében kijelentik, hogy nem lőnek a népre. A csapatokat a szombati és vasárnapi harc anyyira kifárasztotta, hogy a parancsnokok visszavezényelték őket a kaszárnyákba. A forradalmárok ezt kihasználva, új barikádokat építettek. Az utcák elvannak árasztva akadá-

súlve elbukott. De megmentette a természet a végveszedelemtől, a kétségbeeséstől s én azóta rajongok érte. Feláldoztam, érte fényt, pompát, ragyogást s áldom a percet ma is, melyben, ez a gondolatom támadt.

Atyám korán elhalt s nagy örökséget hagyott rám. Anyám a legjobb leggondosabb tanításban részesített s én szépen haladtam a tudományokban úgy, hogy mindenki a legnagyobb reményeket fűzte hozzám.

Nehéz kór gyötörte anyámat. Erezte hogy napjai megvannak számlálva. Magához hivatott s megcsókolta utoljára homlokomat s azt mondta:

— Ez a csók örizzen meg téged minden veszélytől. Ne nézd magadat többre, mint barátaid becsülnek. Órizzedj azonban minden barátotól, kik önmaguknál is nagyobbak, neme-sebbnek tartanak, mert a hizelgés megméte-lyezi lelkedet. Olyan ez, mint az őrlő szu, a tengeren hánykodó hajónak lakója.

De legjobban vigyázz magadra, akkor, midőn arra szánod magad, hogy valakihez éle-tedet hozzákössed.

Ne nézz semmire, se pénzre, se névre, se hirre, csak szivedre.

Jól emlékembe véstem e szavakat, hiszen ezek voltak jó anyám utolsó szavai.

Most aztán teljesen egyedül állottam a világban. Ezen időtájjban ismertem meg egy előkelő származású, de szegény leányt. Megszerettem s elhatároztam, hogy nőülveszem.

Boldog voltam, mert szerettem őt forrón s boldogságomat rövid ideig ni sem zavarta meg.

(Vége köv.)

lyokkal. Husz csendőrt, midőn ezeket egy utczában eltávolítottak, a forradalmárok megtámadták s többet megöltek.

Berlin, decz. 28. Karkov a forradalmárok kezében van, a végrehajtó hatalmat is azok gyakorolják.

Moszkva, decz. 28. Az általános sztrájk itt teljes. A boltok és üzletek a forradalmi bizottság parancsa folytán zárva vannak. A villamos művek nem működnek és a vasuti forgalom be van szüntetve. A forradalmárok kísérletet tettek, hogy a főkormányzót elfogják. Ez azonban nem sikerült. Miközben a forradalmárok a kormányzósági palotát megostromolták, az annak udvarán felállított kozákokat és a tüzéséget műveleteiben tüskedrőtsövények akadályozták.

Ugyanazon az éjszakán a munkások a Fiedler-féle iskolában gyűlést tartottak. A rendőrség megjelent és felszólította a felkelőket, hogy a fegyvereket adják ki. Amikor ezt megtagadták, katonaságot hívtak, mely a házat körülvette és tüzéség vonult fel, mely a házat ágyukkal bombázta. A tüzéség tizenegyszer lőtt, mire a munkások a fegyvereket kiszolgáltatták, megadták magukat. A házból azután egész éjen át hordták ki a holttesteket.

A hangulat lázas. A forradalmi munkáslapon kívül, melyet mindennap más, a forradalmárok által bevett nyomdában nyomnak, egy napilap sem jelenik meg.

London, decz. 28. A Daily Mail azt a szenzációs hirt közli, hogy a moszkvai csapatok, melyek eddig hívek voltak a csárhoz, kezdenek meginogni.

Moszkva, decz. 28. A forradalmi csapatok a kazáni állomástól mintegy 10 kilométernyi hosszúságra terjednek. A kormány csapatainak előrehaladását nagyban megnehezíti az, hogy barikádokkal nagy területeket zártak el. A felkelők ellen, akik immár négy nap óta ostromolják a várost az első délutáni órákig tüzéség működött. Egyre újabb barikádokat készítenek és bekerítik a várost. A Sándor-kertben váratlanul forradalmárok jelentek meg, akik a katonákkal többször lövést váltottak. Eközben két katona és több forradalmár elesett. A moszkvai vasuti gőczpont vonalai közül csak a Nikovaj-vasut tartja fenn üzemét.

NAPROL-NAPRA.

Betörők.

Szabadon járnak már mind a hárman, a kiket a Szent László nyomda betörői közül előzetesen hűvösre tettek. Mind a háromnak van rendes keresete s így fogvatartásuk törvényes oka megszűnt.

Eddig egészen rendes a dolog. Az eljárás épp úgy folyik a szabadlábban járó egyén ellen is, mint az ellen, a ki ül. A következmény, az elítélés így is, úgy is beáll.

Csak az a feltűnő, hogy egyesek már a szabadonbocsátás tényéből igyekeznek megszabbbmenő következtetéseket levonni s az igazság iránt érzett kevés előszeretettel hirdetik, hogy a tettesek ellen az eljárást megszüntették.

Természetes, hogy ez a híresztelés merő rosszakarat egy katolikus vállalattal szemben s rosszakarat, gyanúsítás a hatósággal szemben, mely most egy katolikus vállalat ellen intézett merénylet tetteseit üldözi.

Hja persz, csak katolikus dologról van szó. Mikor a betörést elkövezték, akadt lap, a mely buzgón mosogatta az elvtársakat. A főbetörő ugyanigy adta ki a jelszót:

— Rajta, elvtársak!

Ez azért semmi. Csak ne csapjunk semmi zajt. Ne bántsuk Jakabékat. Mikor pedig az előzetes letartóztatásnak vége lett, valóságos kárörömmel hirdették: hát még sem lesz semmi baja senkinek. Hatvan ember tört be hét ellen, vitézül romboltak, mint bármi más közönséges betörő, hármat letartóztattak, most mind a három szabad — és hatvan betörő közül egyiknek sem lesz baja.

Csak az hiányzik még, hogy tessék, legyen szerencsénk máskor is efféle elvtársi cselekedethez. Hiszen csak egy katolikus vállalatról van szó.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a betörők sorsa *elfogulatlan* hatóság kezében van. Az eljárás tovább folyik s a kit a tettesek közül felismerni sikerült, nem fogja elkerülni a szigorú büntetést. Akár elvtárs, akár czinkos a titulus, a betörő mindig csak betörő.

Előfizetési felhívás.

Mainz lánglelkű főpásztor, *Ketteler* azt mondotta egy alkalommal, hogy: *aki nem támogatja a katolikus sajtót, az nem is jó katolikus.* De aki önzetlenül támogatja és terjeszti, az *valódi apostol.* Ezt a nagy igazságot, ezt a szókimondó, bátor jelíget írjuk soraink élére az új évnegyed, az új esztendő küszöbén.

Kik vagyunk, mit akarunk, nem kell bővebben magyaráznunk. Azok vagyunk ma is, akik tizenegyszázötven kereszttől voltunk és azt akarjuk ezután is, amit eddig akartunk. Nekünk a sajtó nem üzlet, hanem élethivatás. És ezt a fenkölt missziót lelkünk egész ideálistmusával, legjobb erőnkhez képest, tollunk minden becsületes iparkodásával, következetesen iparkodunk betölteni.

Ideálunk az erkölcsileg és vagyoniilag erős, hatalmas keresztény Magyarország.

Ezért a szent eszméért vivjük meg kemény küzdelmünket nap, nap után az írói toll fegyverével. És, hogy jó harcot harcolunk, bizony-sága az a *temérdek támadás*, amelyben a rombolás s a gyűlölet sátáni szelleme részesíti munkánkat. De bennünket nem lehet eltántorítani. Egy hang sugja nekünk, most vagyunk a legjobb uton, amikor szinte életünkre tör az ármány. És ez a hang, amelyet mindennél többre becsülünk a világon — *a lelkiismeretünké.*

Istennel, a hazáért küzdünk hiven továbbra is és ebben az elszánt harcban joggal számíthatunk a katolikus társadalom *szellemi és anyagi támogatására.* Ne feledjük a nagy püspök szavát.

Nem jó katolikus családok azok, kik a nyiltan, vagy sorok között vallásgyalázó lapokat virágoztatják föl azon a pénzen, amely teljes joggal a katolikus sajtót illeti!

Bizalommal kérjük előfizetőink támogatását, az előfizetési pénzeknek valamint, az esetleges hátralékoknak, ahol fölmerültek, beküldését.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 .

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZÁNTÚL«
szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Jan. 1. K. h. Legényegylet pásztorjátéka.

* **Uj udvari tanácsosok.** A király Erödi Béla tankerületi főigazgatónak, Mártonffy Márton iparoktatási főigazgatónak és Demeczky Mihály a Ferencz József nevelő-intézet igazgatójának az udvari tanácsosi czimet adományozta. Demeczky Mihályt Nagyváradon is sokan ismerik még azokból az időkbel, mikor az itteni főreáliskolának volt tanára.

* **Minő kamatot kap a város.** Nagyvárad város törvényhatósága akként határozott, hogy egyes rürgős létesítmények fedezése céljából, addig is, míg rendes amutációs kölcsönről gondoskodik, folyószámlát nyit a nagyobb helybeli pénzintézetekben. A Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar- és Terményhitelbank igazgatósága most értesítette Nagyvárad város tanácsát, hogy a város által a folyószámlára betett összegek után 3 $\frac{1}{4}$ % -ot fizet. Bizony ez nem sok.

* **Kinevezések.** A nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. tábla kerületébe Török János világi lakos, jogszigorlót díjtalan joggyakornokká és Kubinyi András újfehértói lakos végzett joghallgatót pedig dijas joggyakornokká nevezte ki.

* **A kassai vértanuk emléke.** A szatmári papnövendékek Szent-Alajos-Társulata a három kassai vértanu boldoggá avatásának emlékére, t. évi december 31-én d. e. 11 órakor, a papnevelő intézet nagytérképében örömmünnepelet rendez.

Az ünnepély sorrendje: 1. Elnöki megnyitó 2. Jos. Schmidt: »Justorum animae...« Előadja az énekkar. 3. A vértanuság. Ünnepi beszéd, tartja Körösi Károly VI. é. h. h. 4. Fr. Vitt: (»Verbum Supernum«) »Christo profusum...« Éneklí az énekkar. 5. A kassai vértanuk. Beszéd: tartja Széles E. 6. »Ó dicsőült szép kincs...« Régi Mária-ének, előadja az énekkar. 7. »A kassai három.« Irta: Molnár Károly, szavalja Vári L. 8. P. H. Thielen: »Egy angyal jó...« Éneklí az énekkar. 9. Záróbeszéd, tartja Láng Pál.

* **Katonai utóállitás.** Sorozás nincs már egy év óta s csupán az osztrák honosokat vizsgálja felül a sorozó bizottság. Az utóállításokat megtartják éppen a hadköteles ifjak és azok családjai érdekében. Az utóállításokon ugyanis a besorozott ifju atyját vizsgálják meg, a tekintetből, hogy keresetképtelenségét megállapítsák, amely esetben a hadkötelet hazabocsátják. Legközelebb január 20-án lesz Nagyváradon utóállitás.

* **Uj ügyvéd Székelyhidon.** Dr. Jakobovits Emánuel a nagyvárad jogászfiság egyik igen képzett és rokonszenves tagja, az ügyvédi vizsgálat kitűnő sikerrel letétele után, január 1-én nyitja meg ügyvédi irodáját Székelyhidon.

* **A Haas Gottlieb alapítványa.** A Haas Gottlieb-féle alapítvány egy része arra a célra szolgál az örökhatyó intencziói szerint, hogy abból szegény iparosok nyerjenek kamat nélküli kölcsönt. A városi tanács azonban nem nagyon törí magát, hogy a hagyományt igénybe vegyék az iparosok s így annak jórésze tovább

gyümölcsözik Nagy-Várad városánál. A nagyvárad csizmadia ipartársulat 1000 korona kamat nélküli kölcsönt használ ebből a pénzből, amelyet minden évben be kell fizetni s csak ezen feltétel telje: itése után vehetik továbbra is igénybe a kölcsönt. Az ipartársulat most folyamodott a városi tanácshoz, hogy az 1000 korona kölcsönt a jövő évre is megkapják.

* **Szegény gyermekek felruházása.** A szent karácsony alkalmából a v. velencei irgalmas nővérek zárdájában is szép ünnepély folyt le. Az irgalmas nővérek nemes buzgalma, fáradozása igaz örömet szerzett a növendékeknek s igen sok szegény szülőknek. A r. kath. fiúiskola növendékei is résztvettek a szép ünnepélyen. A növendékek között a szokásos csemegéken kívül igen sok ruhát osztottak ki. Szemrecsányi Pál püspök ónagyméltósága ajándékából a fiuk: 38 ruhát, 23 csizmat, a leányok: 69 ruhát, 15 cipőt, 63 kendőt, 22 kötényt, az ovodások: 14 ruhát, 7 kendőt, 10 kötényt és 4 cipőt kaptak. Végül Gabrielly Alajos plébános szép szavakban méltatta a karácsonyi szent ünnep magasztosságát.

* **Végzetes foghuzás.** cizmmele egyik helyi ujság tegnapi számában hosszan foglalkozik egy foghuzási esettel, amelyből kifolyólag egy fiatal joghallgató állítólag életveszélyes beteg lett. A cikkben, téves információ alapján olyan adatok is foglaltatnak, amelyek nemcsak az igazsággal ellenkeznek, hanem nagyon is alkalmasak arra, hogy az irgalmasrend gondosságának jóhírnevét pellengére állítsák. A szóban levő sajnálatos esetről semmi mulasztás nem történt, hanem olyan esettel állunk szemben, amely bármely kiváló fogorvossal is megtörténhetett volna. Vannak ugynevezett »haemophilias« egyének, akiknél a legkisebb sérülés óriási, alig elállítható vérzést okoz. Pár évvel ezelőtt éppen egyik kiváló hírnevű helybeli fogorvossal történt, hogy egy ilyen ifjunál a foghuzást nagymérvű vérzés követte s a megremült szülők sok kísérlet után Budapestre szállították fel az ifjut gyógyítás végett. Ekkor egyik lapnak nem jutott eszébe az illető orvos ellen kirohanni. Vannak esetek a hol a fog összevan növe a csonthártyával s a legkitűnőbb fogorvos sem képes a hártya megsértése nélkül a fogat eltávolítani. Maga a megjelent cikk is elősmeri különben, hogy a beteg ifju amugy is nagy hajlandósággal bír a vérzésre. Annyira hajlandósággal bír, hogy ezelőtt hat évvel megvágta az ujját s a seb vérzését négy héten át nem lehetett elállítani. Ha az ifju ezt a betegségét, amelyről ő tudott, de nem tudhatott az irgalmasrendi szerzetes megemlítetté volna, akkor a foghuzás semmi esetre meg nem történik. Nem felel meg az igazságnak az sem, hogy az irgalmasrendnél gyakorlatban, a foghuzáshoz nem érő kezdők teljesítenének foghuzást. A rendnek azon érdemes tagja, aki a most szóban levő foghuzást eszközölte, már 35 éve foglalkozik foghuzással s e téren bő tapasztalatai vannak; hosszabb ideig működött a rend budai kórházában, ahol naponta 80—100 fogat huzott s Nagy-Váradon is évtizedek óta közmegelegedésre s a szenvedő emberek hálájára méltóan működik. Itt is naponta igen sokszor 20—30 beteg fogat távolít el s még soha nem merült fel a legkisebb panasz sem. Ez eléggé bizonyítja az ő kiváló szakértelmét. A mostani sajnós eset sem az ő szakértelmén mult, hanem inkább a beteg ifju szervezetéből folyólag következett be, amint bekövetkezhett volna bármely fogorvos eljárásánál is. A jelen esetről a gondatlanság látszata is ki van zárva, mivel a műtét után elállott a vérzés; különben kellő orvosi beavatkozás nélkül a rend főor-

vosa sem bocsátotta volna el az ifjut. A foghuzást végző rendtag hosszu működése folytán a szakértelem hiányát sem lehet ezuttal okul felhozni. Hogy laptársunkat mégis ily tévesen informálták, annak más oka van. Igen sok már Nagyváradon a fogorvos s az irgalmasrend éppen szakképzett erővel és a mellett humánus, jótékony működésével erős konkurencziát csinál nekik. Ez azonban nem ok arra, hogy a magát jótékonyágnak, a szenvedő emberiség segítségének szentelő irgalmasrendet s annak egyik képzett tagját igazságtalanul meghurcolják.

* **Egy fiatal leány halála.** Részvétel értesülünk egy ifju kedves leány elhunytáról. Gráczter Károly pénzügyi segédtitkár 18 éves leánya, okleveles tanítónő, hosszas szenvedés után tegnap meghalt. Temetése holnap, szombaton lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a forrón szeretett unoka, gyermek, testvér, illetve sógornó Gráczter Annuska okl. tanítónőt életének 18-ik évében hosszu, kínos szenvedés s a haldoklók szentségének ajtatos felvétele után, a Mindenható magához szólította. A megboldogult hült tetemei folyó hó 30-án, d. e. 11 órakor fogtak Szt. János-utczai 30. sz. háznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az olasz sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szont misé-áldozat ugyanazon nap d. e. 10 órakor fog az olasz-i róm. kath. plebániái templomban az Egek Urának bemutatni. Nagy-Várad, 1905. december 28. Áldás és béke poraira! Gyurcsovecz István, mint nagyapa. Gráczter Károly, pénzügyi s. titkár és neje szül. Gyurcsovecz Paula mint szülők. Gráczter Károly cs. és kir. főhadnagy, Gráczter Lajos cs. és kir. hadnagy, mint fivérei. Gráczter Mariska férj. Groszmann Viktorné, Gráczter Margit, Gráczter Paula, Gráczter Irén mint nővérei. Groszmann Viktor városi pénztári ellenőr, mint sógor.

* **A póttartalékosok bevonulása.** December 27-én kellett bevonulni a tényleges szolgálatra behívott póttartalékosoknak. A nagyvárad hadkiegészítő parancsnokság 1600 póttartalékosat hívott be s mint értesülünk, ezernél jóval több be is vonult, mert Nagy-Váradon és Biharmegyében a hatóság nem lépett a nemzeti ellenállás terére s a behívókat kézbesítették. A bevonult póttartalékosokat egyelőre a várban zsufolták össze, de egy részüket a régi járványkórházban fogják elhelyezni. Ugy hírlík, hogy a József ezred régi legénységéből 160 embert a 7. huszárezredhez osztanak be ideiglenesen, különösen azért, hogy a lóállományt gondozzák. A póttartalékosok közül egy csapatot Debreczenbe küldenek, mert ott alig vonult be valaki a behívott póttartalékosok közül, mivel Hajdumegyében és Debreczenben a hatóság megtagadta a behívók kézbesítését.

* **Névmagyarosítás.** Rubinstein Sámuel m. csekei illetőségű nagyvárad lakos családi nevének Radóra kért átváltoztatását a belügyminiszter engedélyezte.

* **Lics locs.** A várva-várt tél megérkezett. A hó lassacskán szállingózni kezdett, a földet fehérlepel borította. Már-már előkerültek a szánok is a kocsiszinekből, a esörgők, a kocsolyák — és egyszerre mindennek vége. Oda a remény; oda minden illuzió. A déli melegség következtében a hóból, s szép fehér lepeiből csunya fekete lics-locs lett. Tapossuk uton-utfélen s kerüljük azt, — ami fényes, ha akármilyen egyenes is. Bosszankodunk — bideget és havat várunk!

* **Elhunyt matróna.** Özv. okány Szlávó Béláné szül. Govrik Irén s gyermekei: József, Irén, Kralovánszky Gyuláné férjével s gyermekeivel, Ilona eihenszhorti Marnó Emilné férjével és gyermekével, Govrik Kálmán és neje kis-csepecsény Sántha Georgine s gyermekei: Va-

léria, Stépháni, Georgine, Jolán és Ilona; öz. ennyingi Török Károlyné szül. Govrik Erzsébet és gyermekei: István, Gizella, Olivér, Róza és Vilma és sok számos rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett édesanyának, anyósának, nagyanyának, szépanyának és jó rokonnak öz. Govrik Lajosné született: kiscsepcsény Sántha Gizellának élete 73-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 28-án fél 1 órakor történt gyászos elhunytát A boldogult földi maradványai f. hó 30-án d. u. 2 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni s a Lessi közsirkertben örök nyugalomra helyezni, mely végtiszességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Az engesztelő szent mise-áldozat Bikácson és Nagyváradon fog az Egek Urának bemutatni. Less, 1905. december 28. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

*** Adományok az árvák karácsonyára.** A városi árvaházban elhelyezve lévő árva növendékek javára a karácsonyi szent ünnepek alkalmával a következő kegyes adakozók járultak ajándékaikkal a karácsonyfa felállításához:

Radu Demeter 25, Grócz Béla 20, Andrassy János 10, N. N. 1, H. E. 1, dr Stocker József 2, Nadányi Jenőné 2, N. N. 1, Kugler Albert 2, Bihar megyei Takarékpénztár 5, dr Schweiger Edéné 2, N. N. 1, Deutschné 1, L. J. 1, dr Némethy Gyula 1, dr Lestyán Endre 1, P. Ferencz 1, Nyiri Györgyné 2, dr Márkus Lászlóné 2, A. K. T. 2, Molnár Lajosné 2, Molnár Lajos 2, Wechsler Adolfné 2, dr Mártonffy Bogdánné 2, Nadányi Károlyné 2, Fülöp Etelka 2, dr Döryné 1, Ercsey Péterné 1, Fehér Jenő 1, dr Adorján Emil 2, W. J. 1, dr Matolai 1, Hlatky Endréné 2, Bölönyi Józsefné 3, Krausz Samuné 4, Rádl Ödön 3, Moskovits Miksáné 2, Premontrai rendház 2, dr Szmrecsányi Pál 100, Kapus Tivadarné 4, Strada Gyuláné 2, Balásházy Bertalanné 4, Schwartz Ferenczné 2, Schwartzné 2, öz. Polgár Gyuláné 4, Fanta Gézáné 3, dr Frankó Endréné 1, ifj. Rimanóczy Kálmánné 2, ifj. Veisz Bernátné 1, N. N. —20, dr Várady Zsigmond 1, dr Hoványi Gézáné 2, dr Grószné 1, Adorján Arminné 1, Csanády Arturné 5, Perczel Adolfné 1, Veisz Gáborné 1, Incze Lajos és társa 2, öz. Rosenthal Jakabné 2, Rendes Vilmosné 2, Jelinek Ferenczné 1, N. N. 3, Velvart Lipótné 1, öz. Kornstein Lajosné 5, Mihelyi N. 2, Fűchsl testvérek 2, Fűchsl Jakabné 2, N. N. 1, Havassy Zsigmondné 2, Kiss Elekné 2, Kovács Béláné 2, Fráter Imréné 2, Molnár Lajos —50, Oláry Gyula 2, dr Durnaiss Gyuláné 2, ifj. Jelinek Ferenczné 3, Polgári tak. pénztár 3, Weinberger 1, id. Moskovics Mórné 2, Hegedüs R. 1, Schwartz Mártonné 2, Reismann Mórné 1, Fekete László 1, Nagy Mártonné 1, Neumann M. 2, dr Mihelyi Lajos 5, Gólya Béla 1, Viktoria biztosító-társ. 1, Berger Mór 1, Butyka Lajos 1, Géczy Lajos 1, öz. Géher Antalné 1, Márkus Jánosné 1, N. N. 1, Kenéz Sándorné 2, May Sándorné 1, Sável Kálmánné 2, Jóny Lászlóné 4, Peiser Károlyné 1, Baróthy Sándorné 1, Végner Mórné 1, Farkas L. 1, Deusch K. J. 2, Mihelyi Jenő 1, Seregel Dezsőné 1, L. E. R. 2, Major M. 2, L. J. 2, báró Vildburgné 5, ifj. Berger Sámuelné 2, dr Adler Sámuelné 1, Moskovits Adolfné 4, N. N. 2, N. N. —20, Löblné 1, Wertheimstein A 2, Mezey Mihály 2, öz. dr Brányi Gézáné 1, Schwarcz Ferenczné 1, Moskovits 2, Hant Frigyes 1, Bognár Sándor 3, Fröhlich János 1, Papp György 1, Sebestyén Lajosné 2, Olasz Gizella 1, öz. Olasz Gyuláné 1, Czuczor 1, Erős Rezsőné 2, Baróthy Ákosné 1, Vucskics Julia 1, Kornstein Emil 1, Konrád Béláné 1, Weisz Ernőné 2, Sal Ferenczné 3, Rosenthal Adolfné 1, Mangra Vazul 10, Bencz Gyuláné 1, N. N. —40, Beczkay Lajosné 2, Gyémánt Mihályné 2, Paczauer József 1, Szántó Dezső —40, id. Rimanóczy K.-né 10, Kiss Dávid 5, Szlávay József 2, Sebestyén Gyula —50, Nedeczky N. 2, N. N. 1, dr Schwarcz —20, Gavra Sándor —50, dr

Móricz Ernő 1, Ötvös Géza —70, T. Gy. —20 koronát; Molnár H., Diósy Mihály, Erdőiné, Kádár János és Vertheimstein Alfréd karácsonyfadisz; Fröhlich János 100 drb mézes, Kis Károly karácsonyfa és disz, Barabás N. és Huzella Gyula játéktárgyak.

Mely kegyes adományokért az árvaház igazgatóválasztmányja nevében ez uton is hála köszönetét nyilváníti öz. Des Escherolles Kruspér Sándorné szül. báró Gerliczy Stefánia, elnököl.

x Rheuma, köszvény, csont és izomszaggyatás ellen legbiztosabb hatása van a *Citosan* nak, kapható a *»Kigyó«* gyógyszerertárban, Nagyvárad, Bémer-tér és a Vadász-féle Drogueriában. Ára 90 fillér.

x A Lloyd kávéház orfeumában ma teljesen új műsorral lép fel a társulat. Naponta két új bohózat s szórakoztató családi műsor. Kezdeté félnyolcz órakor. A n. é közönség szives pártfogásért esedezik mély tisztelettel *Berenyi* igazgató.

x A közönség érdekét mozdította elő **TESZLER SIMON** helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *posztónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatoakat szerzett szabászt szerződttetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégli, s így bárki *egyharmadrészenyivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közölkívására dus collectióját bármikor rendelket zésre bocsátja s azt választás megejtése végett bárhova elküldi.

x Játék és ajándéktárgyak ujévre legolcsóbban beszerezhetők **Kardos Lipót** szerencse bazárjában Szt. László-tér. Hol dusan felszerelt nagy raktár áll a t. vevőközönség b. rendelkezésére. 749.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: Üdvöske. B.
Szombat: A bolond. C.
Vasárnap: délután 3 órakor: Smólen Tóni: este Kukoricza Jónás (János-vitéz paródiája.)

Az üdvöske.

Igen helyes dolog az állandó műsordarabok és az újdonságok közé a régi, jó zenéjű operettek fölfrísítését is besorozni. A mi érdekes alkotás, az mindig az marad s a közönségnek legnagyobb része még hálás is az efféle felevenítesekért. Legalább a tegnapi, eléggé látogatott est, ezt bizonyítja. Az üdvöske kedves zenéje vonzó erőt gyakorolt a közönségre.

A czimszerepben *Aradi Aranka* nyújtott kedves alakítást. Ügyes játéka (különösen az I. felvonásban) s csinos éneke most sem maradt hatás nélkül. *Székely Gyula* (Pippo) ezuttal nemcsak énekével aratott tetszést, hanem játéka is sokkal elevenebb volt, mind máskor szokott lenni. *Hajnal és Bérczi* két komikus figurával keltett sok derűtséget. *Bárdos Irma* éneke valamivel kevésbbé egyhangu játék mellett több tetszéssel találkozott volna. *Sz. Nagy Imre* idegesebb volt, mint valaha, kapkodott s az éneke telét elharapta, felét elstutogta. Csak egy-egy kivágott véghang jelezte, hogy ő volna a tenorista. —r.

Üdvöske másodsor. Audrau világhírű operettjének tegnapi sikerre valószínűvé teszi,

hogy a mai második előadásra is zsufolásig megtölti a színházat a közönség. Az operett előadásának összjátéka, a kórusok és a zenekar precziz összhangja a szezon egyik legjobb operett előadását élveztették tegnap este a nagyszámu és sűrűn tapsoló közönséggel. A mai második előadáson az Üdvösket ugyanazzal az elsőrangú szereposztással adják, mint a sikert aratott rep- ríz első, tegnapi előadásán.

Szombaton Szabados Béla operettje, A bolond kerül színre. Az egykor nagyon népszerű operettet a Szigligeti-színházban teljesen új szereposztással és új betanulással adják. Az előadásban az énekes társulat legjobb tagjai vesznek részt.

EGYESÜLETEK.

Tea-estély. A biharmegyei és nagyváradii nőegylet tegnap tartotta meg utolsó tea-estélyét. A Fekete Sas nagytermét megtöltötte a nagyváradii intelligencia. A tegnapi estély fényével s jól sikerült ségével nem maradt a két előbbi mögött.

A jól sikerült, kedélyes teaestélyen megjelentek közül a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: Csanády Arthurné, Bozóky Béláné, Knapp Ferenczné, Czankl vezérőrnagyné, Komlóssy Józsefné, Kiss Elekné, Nadányi Károlyné, Hegyesi Mártonné, Géczy Imréné, Rendes Vilmosné, dr Imrik Péterné, Butyka Lajosné, Grunwald Henrikné, dr Rácz Ödönné, Szentlélek Kálmánné, Révész Vilmosné, ifj. Kohn Sámuelné, Pajor Kálmánné, Kajzer Józsefné, Czvekk Kálmánné, Veiszlovits Adolfné, Lőrinczy Rezsőné, Bócz Gyuláné, Ötvös Károlyné, öz. Schwarcz Ábrahámné, Sonnenfeld Adolfné, Schwacz Adolfné, Schwarcz Ferenczné.

Leányok: Géczy Ella, Ferdényi Ilonka, Pozsonyi Margit, Beczkay Irmuska, Kohn Ilonka, Vass Blanka, Hegyesi nővérek, Czvekk Ilonka, Bozóky Nóra, Komlóssy Babi, Biró Mariska, Rendes Ilonka, Révész Erzsike, Varga Piroška, Imrik nővérek, Molnár nővérek, Bócz nővérek, Beszedics nővérek, Papp nővérek, Schwarcz nővérek stb.

A megjelenteket mindvégig a helyi katonai zenekar gyönyörködtette kedves zene-számaival.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése.

Tegnap délután tartotta meg az iskolaszék deczemberi közgyűlését. Két hónap alatt összegyűlt tárgyat vitattak meg a tegnapi ülésen. Leglényegesebb pontja a tárgysorozatnak az, mely a 9 órakor kezdődő tanítás ügyével foglalkozik.

Az iskolaszék belátta azt, hogy a 9 órakor kezdődő tanítás — amint annak idején azt a tanfériak helytelenítették is, — a gyakorlatban nem bizonyult meg helyes rendszernek s így a 8 órakor kezdődő tanítási rendszer visszaállítását határozták.

A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A gyűlésen *Rimler Károly* elnökölt. Jelen voltak:

Dr. Altmann Jakab, Auspitz Adolf, Bordé Ferencz, Bozóky Béla, Dr. Dőri Ferencz, Hlatky Endre, Dr. Horányi Géza, Dr. Márkus László, Novotni S. Alfonz, Dr. Radó Ignác, Rimler Károly, Stark Gyula, Réz Mihály, Sulyok István, Bitzó János, Bérczyné H. Paula, Hatmánné F. Róza, Mártonffy Zoltán, Páll Ilonka, öz. Rechtné B. Zsófia, Szabó Sándor.

Az elnöki előterjesztésekben *Rimler Károly Dencs János* haláláról emlékezett meg, ki hazamos időn keresztül volt az iskolaszéknek tagja. Előterjesztette továbbá, hogy a községi polg. fiúiskolához egy új állás szervezését a

miniszter jóváhagyta. Az ismétlő leányiskolákat szaporították. A tankötelezettség szigorú törvényének végrehajtása az ismétlő fiúiskolák fölállítását vonta maga után. Faur Emma kisegítő tanítónő állásáról lemondott s helyére Korda Róza okl. tanítónőt alkalmazták. Az elnöki jelentés számol arról is, hogy az olasz-i összes iskolákat január 8-ig járványos betegség miatt becsukták.

Miután a Réten és Külvároson az iskolák felállítása elodázhatatlan, lépéseket tesznek az iránt, hogy az építkezéseket minél hamarabb megkezdjék.

Dr. Döry: Az iskolák felállításával kapcsolatban szükségesnek tartja azt, hogy a költségvetésekbe ne csak az építkezési, de a felszerelési költségek is vételessen be. Ezzel azt akarja elérni, hogy ne csupán külsőleg modern, de bensőleg is teljesen felszerelt iskolákkal rendelkezzen a város.

Nagy Dezső közs. isk. tanítót, miután elnöki felhívásra helyettesített is, meg nem is — (ezt az ügyet egész terjedelmében ismertetni nagyon hosszadalmas volna) hasonló eset elkerülésére hívják föl.

Steiner Bernát ellen, ki a polgári iskolánál betöltött állásától bejelentés nélkül vált meg, a közigazgatási bizottság fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

A hitoktatók és több tantestület felebezt az iskolaszéknek ama határozata ellen, mely a 8 órakor kezdődő tanítás helyett a 9 órakor kezdődő tanítást rendelte el. A szövegre került kérdés fölött pro és contra vélemények hangzottak el, végre is Horváthy Géza indítványát fogadták el, hogy — miután a 9 órakor kezdődő tanítás sem paedagogiai, sem közegészségügyi szempontból nem vált be, állítsák vissza a 8 órakor kezdődő tanítást. Kár volt ebben a kérdésben annak idején a tantestület véleményének meghallgatása nélkül határozni.

Igy a tanítások már január hónapban valamennyi iskolában és osztályban 8 órakor kezdődnek.

Horváth István közs. isk. tanárnak az „Olvasás tanítása” című munkáját 80 példányban megrendelik, beadványát, melyben egy olvasási tanfolyam fölállítását javasolja, véleményezés végett kiadják a tantestületeknek.

Több apró ügy elintézése után az ülés véget ért. —y.

TÁVIRATOK.

A megyék ellentállása.

Budapest, decz. 28. (Saját tud. táv.) Selmezbányán a főispán installációjára egyetlen tisztviselő sem jelent meg. A főispán Horváth Kálmán bizottsági tag indítványára a közgyűlést elhalasztotta.

Kassa, decz. 28. Pongrácz főispán főjegyzővé Schmidt szolgabíróvá nevezte ki. Az ellentálló megyei tisztviselőket 4 csendőrrel távolították el a megye székházából.

Trencsénben a volt főispántól a közgyűlés szívélyesen búcsuzott. Az új főispán eskütétele ellen tiltakozott, valamint kinevezése ellen is.

Midőn Schwerkner főispán az esküt letenni akarja, az ellenzék teljes számban kivonul. Ezután a főispán az esküt leteszi.

Nagykárolyban Szatmármegyének bizottsági tagjai a mai napra összehívott közgyűlésre teljes számban megjelenve, Károlyi István gróf, Elek Sándor stb. urak vezetése alatt a megyeházához vonultak, melynek bezárt kapuit felnyitvatván, a megyeház udvarán 60 csendőrrel találták szemközt magukat.

A vezénylő főhadnagy és Károlyi István gróf között a következő szóváltás folyt le:

Fh.: A törvény nevében felszólítom önöket, hogy távozzanak. (A bizottsági tagok közeledtére vezényel): Szuronyt szegez!

K. gróf: Minden áron megakadályozni akarja a gyűlés megtartását?

Fh.: Igen.

K. gróf: Kinek a rendeletére?

Fh.: A főispánéra.

Egy megyebizottsági tag közbeszól: Gazember.

Ezután a Kossuth-nóta éneklése közben a gimnázium tornatermébe vonultak, hol a közgyűlést meg is tartották.

Győrmege Laszberg gróf főispán iránt bizalmatlanságot szavazott.

Ő Felsege előtt.

Bécs, decz. 28. Ő felsege a mai általános kihallgatások alkalmával itj. Zichy János gróf képviselőt és Ugron János főispánt is fogadta.

A kormány erőszakoskodása.

Budapest, decz. 28. (Saját tud. táv.) Kolozsvárott 33 megyebizottsági tag ellen, a főispán beigtatásának megakadályozása miatt izgatás címén vádat emeltek. — A belügyminiszter Beniczky pestvármegyei alispánt értesíti, hogy a nov. 27-iki közgyűlésen hozott ellenállási határozatot megsemmisíti s azt a jkvből törölni rendeli.

Törekvés a kibontakozásra.

Budapest, decz. 28. (Saját tud. táv.) Lukács László Andrassy Gyula gróffal ma 1 órai tanácskozást folytatott a bonyodalmas politikai helyzet békés megoldása érdekében.

A király ujévi üdvözlése.

Budapest, decz. 28. (Saját tud. táv.) Kossuth, Andrassy és Zichy Aladár, továbbá Darányi Ignác tanácskoztak a király ujévi üdvözlésének tárgyában. Az elnapolt alsó parlament üdvözlő feliratát az ujév alkalmából Justh Gyula, a Ház elnöke, átadta a kabinet irodának.

Oroszország.

Budapest, decz. 28. (Saját tud. táv.) Barby Alice-nak, a híres énekesnőnek kastélyát Lislandban a zavargók felgyújtották.

Királyi felmentések és kinevezések.

Budapest, december 28. (Saját tud. táv.) Késő éjjel közli tudósítónk, hogy a király állásaitól felmentette a következő főispánokat: Kary Jánost vasmegyében, Just Györgyöt Turóczban, Domahidy Elemért Hajduban, Fehérvári Imrét Baranyában. Ez utóbbinak azonban egyúttal a Lipót-rend keresztjét adományozta. Kinevezte pedig főispánokká: Brezovay András Borsod, Nagy Mihályt Csongrád, Kovács Gusztávot Hajdu, Kocsis Lajos címz. oszt. tanácsost Turócz és Szinyi Kálmánt Vasmegebe.

NYILTTÉR.

* * * A legdivatosabb * * *

nőjegyek

olcsón készíttetnek
a Szent László nyomdában
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA
középszkolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.
Írta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a
Szent László nyomdában.
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.
Ára 20 fillér.
Vidékre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

REGÉNYCSARNOK.

Györgyejev Foma.

Írta: Gorkij Maxim 15.

— Hallgass reám, mintha öregebb testvéred volnék. Sokat éltem s ismerem az embereket... Válaszd meg okosan barátaidat, vannak emberek, akik épp oly ragályosak, mint a betegség. Én is egy barátom miatt vesztettem el mindent... volt férjem... két gyermekem... jól folyt a dolgom... a férjem községi jegyző volt.

Hallgatott s hosszasan nézett végig a fedélzeten, aztán sóhajtván folytatta:

— Az asszonyokkal óvatosan kell bánnod. Övjon meg tőlük a boldogságos Szűz! Te még gyöngye vagy, szíved még nem erős. Az asszonyok kapkodnak az olyanok után, mint a milyen te vagy, szép, erős, fiatal és gazdag...

Csakugyan igénytelen volt. Permben Foma ruhákat vásárolt neki. Pelageja nagyon örült, de aztán mikor közelebről nézegette a ruhákat, aggodalmasan mondta:

— Ne dobáld a pénzedet... Atyád haragudni fog... Ha nem vetted volna is, szertettelek volna... Nekem nem kell.

Már régen megmondta Fomának, hogy csak Kazánig kíséri, ott van egy nővére, annál marad. Foma azonban nem hitte, hogy elhagyja őt, de mikor Kazánba érkezésük előtt újból ismételte szándékát, Foma elszomorodott s kérlelni kezdte.

— Hja!... így van ez — mondta Pelageja s nevetett. — Én legyek a feleséged? Hisz van nekem férjem. Édes kis galambom.

Minél tovább beszélt, Foma annál jobban kérlelte, hogy maradjon.

— Te jó voltál hozzám, én is jó akarok lenni hozzád, azért megyek.

Nehéz megmondani, hogy miként végződött volna ez a dolog, ha hirtelen közbe nem jön valami. Kazánban Foma sürgőnyt kapott Majakintól. A sürgőny így szólt: Haladéktalanul ülj személyhajóra s jöjj haza.

Foma szíve megrendült s néhány óra múlva már a gőzhajó fedélzetén állott. Halvány volt, fogát összeszorította s mi közben a hajó elhagyta a kikötőt, egyre kedvese felé nézett. Pelageja zsebkendőjével integetett feléje s egyre mosolygott, de Foma tudta, hogy nagy és fájdalmas könnyeket hullat. Az asszony alakja egyre kissébedett és Foma egy percze nem vette le róla tekintetét. Atyja sorsa felé érzett félelmén és kedvese miatti szomorkodásán kívül még valami fájó, kimondhatatlanul epesztő érzés támadt lelkében. Ugy érezte, hogy vele nagy igazságtalanságot követnek el.

A parton álló néptömeg egyetlen nagy fekete foltba olvadt össze, mely formátlanul, mozdulatlanul maradt egyhelyben. Foma föl s alá kezdett járni a fedélzetén. A hatalmas gőzhajó tajtékosa verte a hullámokat, gyorsan uszott s az erőlködéstől remegve, sóhajtozva tört a partok felé. Foma végig tekintett a víz hosszu, egyenes csikján, melyet a hajó hasított s az a vad vágya támadt, hogy valamit összetörjön, széttépjén vagy neki feszítse a mellét a folyónak s saját testével tartsa föl a hullámokat.

— Igen, a sors! — mondta valaki a háta megett rekedtes hangon.

A beszélőre nézett. Öreg, őszhaju ember volt, míg a társa, akihez beszélt, fiatalabb, nagy fáradt szemekkel s fekete, hegyes szakállal. Nagy, csontos orra és sárgás, beesettarcza Majakinra emlékeztette Fomát.

— A sors — ismételte az öreg s mosolygott. — A sors az élet fölött áll, mint a halász a víz fölött; beledobja a horgot az emberek közé s az emberek éhesek, kapkodnak a csalétek után... hirtelen kirántja a horgot s az ember ficzkándozik rajta... így van, kedvesem.

Foma lehunyta a szemét, mintha napsugár érte volna s miközben a fejével integetett, így szólt:

— Helyes! nagyon! helyes!

A két idegen ránézett, az öreg barátságos mosollyal, a fiatalabb elutasító pillantással. Foma zavarba jött, elpirult s félreállt s a sorsról és arról gondolkodott, hogy miért adott neki a sors ilyen asszonyt s miért vette el tőle most, mikor annyi fájdalmat okoz neki. És megértette, hogy a belsejében dúló érzés nem volt egyéb, mint lázadás a sors ellen, mely játékot üzött vele. Nagyon el volt kényeztetve, semhogy az első csöpp mérget, melyet az élet számára rendelt, nyugodtabban tudta volna ajkához emelni. Az egész uton nem aludt, az öreg ember szavaira gondolt s elkeseredésé: saját vérével táplálta.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, decz. 28.	
Buza okt. — — — —	16 38
Rozs okt.-re — — — —	13 16
Tengeri április 1906 — — — —	13 38
Zab ápr.-ra — — — —	13 16
Repeze aug.-ra — — — —	21 06

Értéktőzsde.

Budapest, decz. 28.	
Oszták hitelrészvény — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — —	706.—
Leszámitoló bank — — —	499.—
Rimamurányi — — —	548.—
Oszták-m. államvasuti részvény	681.75
Közuti vasut — — —	582.50
Városi villamos vasut — — —	316.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 decz. 28-án	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	110.70
Magyar koronajárdék 4 — % — — —	95.20
Magyar koronajárdék 3 1/2 % — — —	86.20
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% —	96.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön —	213.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön —	158.50
Oszták járdék papírban — — —	99.30
Oszták járdék ezüstben — — —	100.30
Oszták korona járdék — — —	117.15
Oszták járdék aranyban — — —	99.50
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.50
Oszták-magyar bankrészvény — — —	16.30
Magyar hitelbank részvény — — —	793.—
Oszták hitelbank intézeti részvény — — —	675.—
Oszták-magyar államvasuti részvény — — —	667.—
20 frankos arany (Napolendor) — — —	19.11
Német birodalmi márka — — —	117.75
London vista — — — — —	240.17
Páris vista — — — — —	95.77
20 márkás arany — — — — —	23.50

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Felhívás

a Filléres Takarékszövetkezet

1906 január 1-én új évtársulatot nyit. Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — *hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér* képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy részről a tagok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által a *vagyongyűjtést* lehetővé tegye, másrészről, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb mellett *kölcsönöket* kapassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelzőlogbank helyiségében* (Bémer-tér, Lévai-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendők.

A *vidéki beiratkozók* a heti befizetéseket a postatakarékpénztár utján *portómentesen* teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

1407. **»FILLÉRES«**
TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3.4 watt fogyasztóközönséget, hogy izzólámpa körtéket tással gyertyánként, melyek legolcsóbb ára kaphatók **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező-lámpák és mindezenmü izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága eivállalja

»villamosvilágítási«

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvétetnek a villamos műnél.

A közelgő ünnepekre

ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan **10—25 L. fonott füvegekben** (demyon)

1. n.-várad **új bor** literje **28** és fél kr.
2. 1904. » **ó bor** » **31** és fél kr.
3. 1904. » **ó vörös bor** » **45** és fél kr.

Ugyan e borokat **50—100 literes hordókban**, fogy. adó nélkül — házhoz szállítom vagy vasuti állomásra adom **18—21—35** frt. Hl. árban.

1900-as menesi finom ó fajborok, melyek gyógyborokul is alkalmasak; — 7 tized L-es palaczkban az ismert árakban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

Belépési felhívás!

A „Polgári takarékszövetkezet”

1906. január 1-én nyitja meg

11-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál, hogy *kötelező heti befizetések* által, *apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek* s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félretenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzet üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok telvétele s az új törzsbetéti könyvecskék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca sz.) eszközöltetik Nagyvárad, 1905. nov. 6.

Az igazgatóság.

A 11-ik évtársulat befizetési napjai:

Szerdán délután . . . 3—5-ig.
Pénteken » . . . 3—5-ig.

KERN ÉS PETROVICS

csemege, fűszer, pezsgő, bor, rum, ásványviz és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Huzella M. céggel szemben).

Ajánljuk friss csemege árucikkeinket a legolcsóbb áron, a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Különféle csemege-datolya. Compot-szilva. — Friss malaga szőlő. Szultán-füge. — Smyrna-füge.

CUKROZOTT vegyes **GYÜMÖLCSÖK**
Dejéert papírhéju mandula.

Tea-sütemények

friss minőségekben.

PÁCOLT ÉS MARINÁLT HALAK.

FRISS kelettengeri **HERING**.

Szardiniák összes nemei.

Ementhali, Groi, Gorgonzola, Strachinó, Imperial és összes csemege-sajtok.

Az arany kereszthez.

Műsfélék.

Conservek. — Főzelékfélék.

Legkiválóbb rumok.

China és orosz TEAK nagy választékban.

Lerakata a

LITKE L.-féle «CASINO-SEC»

magyar pezsgőbornak,

Mercier & Co., Epernay, valamint

G. H. Mumm Reimsi hírneves francia

pezsgőknek.

Legjobb

minőségű

k á v é k

**Jamaika, Cuba, Ceylon,
Arany-Jáva és Mokka.**

Rendkívüli finom

Palermo pörkölt kávé,

amely izre és aromára páratlan jó.

Óriási választék mindenféle

cukorkákban

diszes dobozokban és kimérve.

KUGLER HENRIK (Gerbaud)

udvari cukrász **összes gyártmányai-**
nak főlerakata, u. m.:

Csokoládék, cacao,

Tea-sütemények, Mignon-sütemények és cukorkák.

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Bémer-tér

Újévi maradékvásár megkezdődött!

Azon körülmény, hogy sikerült Aradon a jóhírnevű »Probst Károly és Társa Utódai« cég csődtömegét és Kolozsvárott a »Balogh és Reil«-féle áruaktárt megvennünk, azon kellemes helyzetbe vagyunk, hogy képesek vagyunk minden versenyt felülmulva jó minőségű kézmű- és divatárukból eddig nem létezett **rendkívüli olcsó árak** mellett, dus választékot szolgáltatni.

Az újévi ünnepekhez igen alkalmas és czélszerű ajándékok beszerzésére ajánljuk dus választéku áruaktárunkat, hol női szövetek, selymek, vásznak, fehérneműek, szőnyeg, függöny, paplan és ágyneműekben stb. dus választékot tartunk.

Fentiekén kívül rendkívüli olcsó árban szolgálhatunk boákat, női és gyermek harisnyákat, keztyűket, meleg alsó trikót, ruhákat, férfi és női ingeket, korsettákat stb.

Amennyiben ritkán kínálkozik ily kedvező alkalom, hogy jó árut meglepő olcsó áron bevásárolni lehessen, kérjük a t. cz. vevőközönséget áruházunk megtekintésére, előre is biztosítva, hogy **olcsó, szabott árak** mellett fogjuk a szükségletét kielégíteni.

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.

Kert-utca 5. számú ház és ugyanott egy Bösendorfi-zongora eladó.

Erdélyi pokróczok, flaneltakarók.

Szőrme-kabátok, boák és muffok.

Női és gyermek felöltők.